

WYBORY DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

26 maja 2019 r.

Szkolenie członków obwodowych komisji wyborczych

**Przykłady oddania głosu
ważnego i nieważnego.**

maj 2019 r.

Opracowanie:

© Krajowe Biuro Wyborcze

DEFINICJA ZNAKU „X”

2

Art. 5 ust. 12 Kodeksu wyborczego

Ilekroć w kodeksie jest mowa o:

znaku „X”

– rozumie się przez to co najmniej dwie linie, które przecinają się w obrębie kratki.

DEFINICJA ZNAKU „X”

3

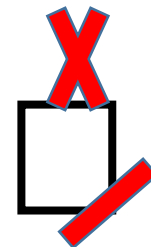
Ustalając, czy głos na karcie jest ważny, czy nieważny, obwodowa komisja wyborcza (OKW) stosuje poniższe reguły:

- 1) w przypadkach wątpliwych należy przyjmować, że **znakiem „X”** postawionym w kratce są co najmniej dwie linie, które przecinają się w obrębie kratki.

Ustalenie, czy postawiony znak jest znakiem „X” w rozumieniu Kodeksu wyborczego oraz, czy postawiony jest on w kratce, czy poza nią, należy do OKW;

- 2) wszelkie znaki, wykreślenia, przekreślenia, w tym również i znak „X” postawiony przez wyborcę poza przeznaczoną na to kratką, traktuje się jako dopiski, które nie wpływają na ważność głosu;

- 3) wszelkie inne znaki niż znak „X”, tj. niebędące co najmniej dwiema liniami, które przecinają się w obrębie kratki, naniesione w obrębie kratki, również nie wpływają na ważność głosu.

DEFINICJA ZNAKU „X”

4

Do stwierdzenia, czy głos oddany na karcie do głosowania jest głosem ważnym, czy też głosem nieważnym, **uprawniona jest tylko OKW.**

Uznania głosu za nieważny OKW dokonuje po okazaniu karty wszystkim członkom OKW uczestniczącym w ustalaniu wyniku głosowania.

DEFINICJA ZNAKU „X”

5

Nie ma możliwości występowania z pytaniami w tym zakresie do innych podmiotów, w tym do: okręgowej komisji wyborczej, rejonowej komisji wyborczej, urzędnika wyborczego, czy delegatury KBW.

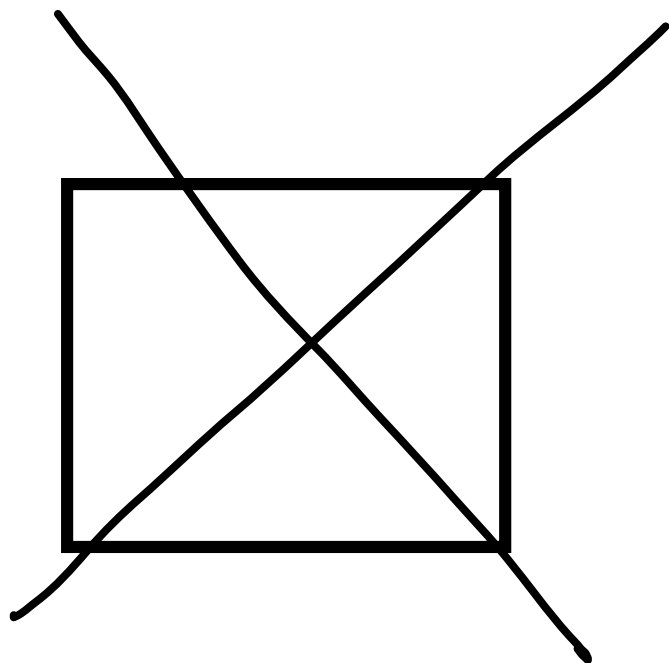
Wyjaśnieniem jest tylko cytowany na wstępie zapis art. 5 ust. 12 Kodeksu wyborczego – „znak „X” – rozumie się przez to co najmniej dwie linie, które przecinają się w obrębie kratki” oraz zapis pkt. 79 Wytycznych PKW stanowiących załącznik do uchwały nr 70/2019 PKW, przytoczony w slajdzie nr 3.

CZY ODDANY GŁOS JEST WAŻNY?

6

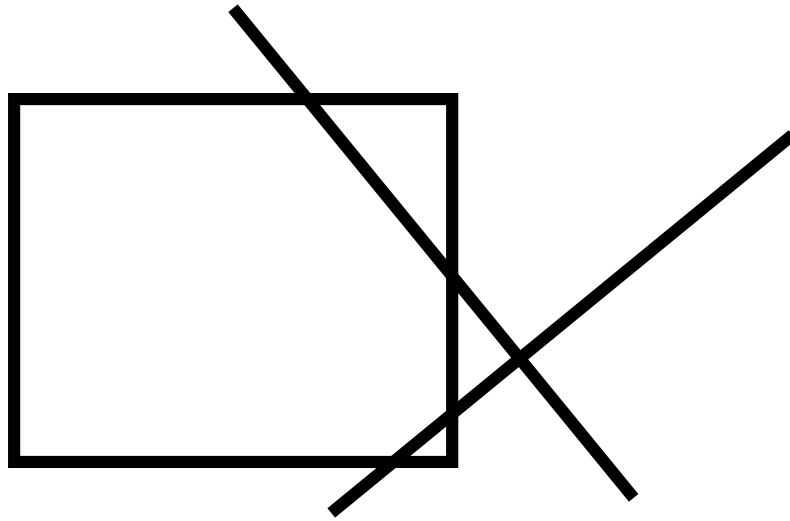
**GŁOS
WAŻNY**

**Dwie linie przecinają się
w obrębie kratki**

CZY ODDANY GŁOS JEST WAŻNY?

7

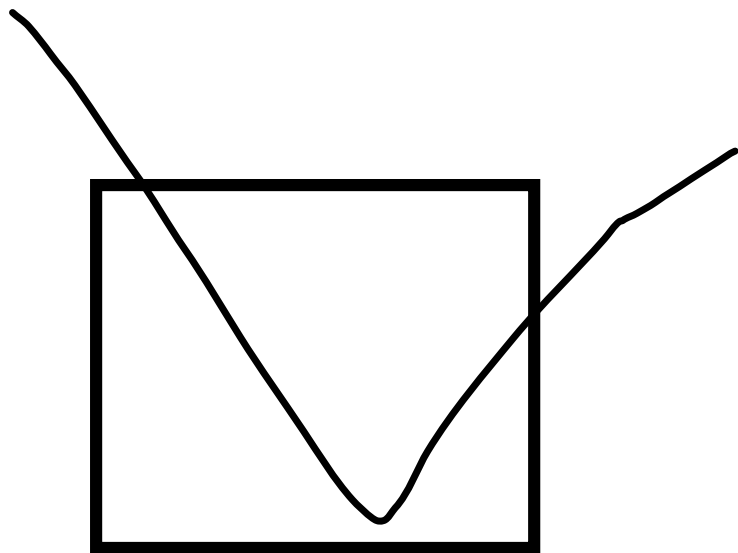
**GŁOS
NIEWAŻNY**

**Dwie linie *nie* przecinają się
w obrębie kratki**

CZY ODDANY GŁOS JEST WAŻNY?

8

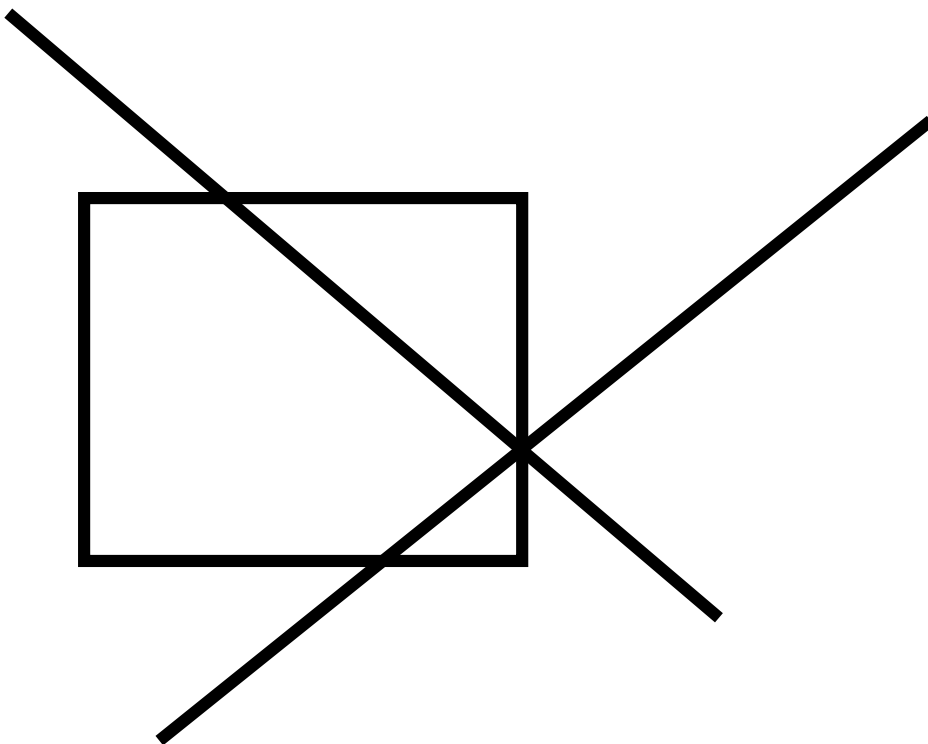
**GŁOS
NIEWAŻNY**

**Dwie linie nie przecinają się
w obrębie kratki.
Dwie linie są ze sobą styczne.**

CZY ODDANY GŁOS JEST WAŻNY?

9

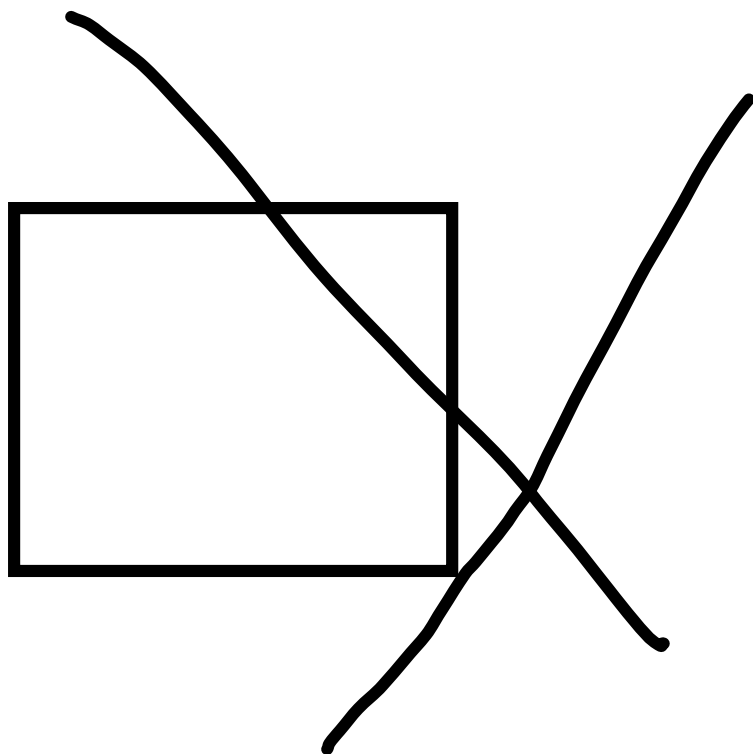
**GŁOS
WAŻNY**

**Dwie linie przecinają się w obrębie kratki.
Obramowanie kratki należy uznać za część
kratki.**

CZY ODDANY GŁOS JEST WAŻNY?

10

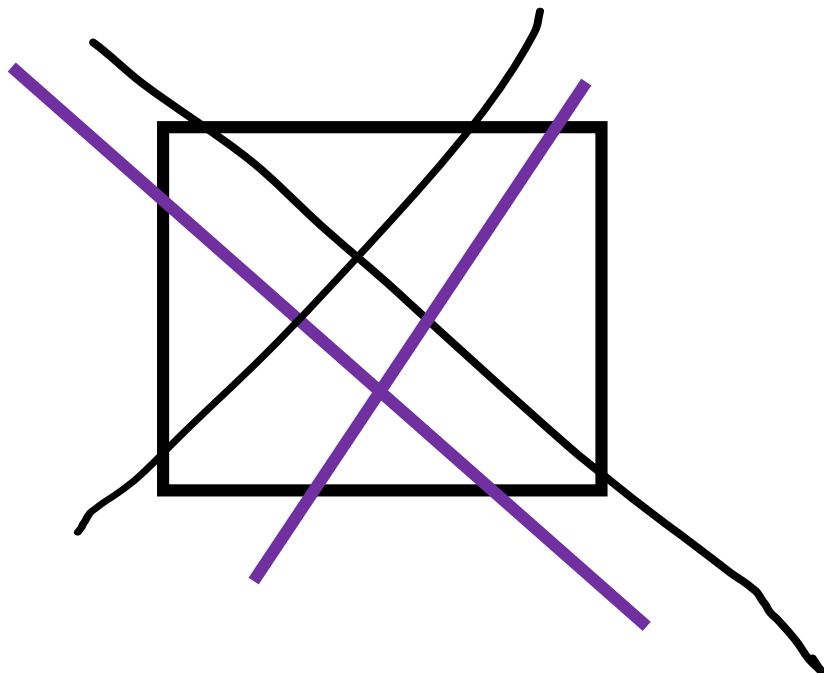
**GŁOS
NIEWAŻNY**

**Dwie linie nie przecinają się
w obrębie kratki**

CZY ODDANY GŁOS JEST WAŻNY?

11

**GŁOS
WAŻNY**

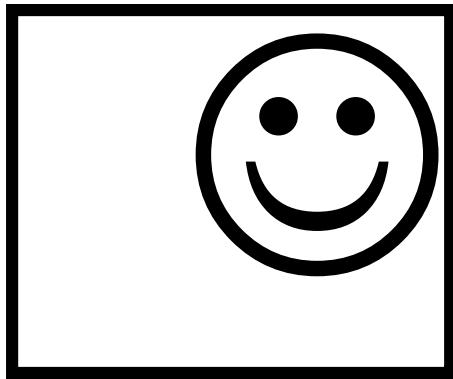
**Co najmniej dwie linie przecinają się
w obrębie kratki.**

**Różne kolory linii mogą oznaczać, że wyborca korzystał
z różnych przyborów do pisania.**

CZY ODDANY GŁOS JEST WAŻNY?

12

**GŁOS
NIEWAŻNY**

**Brak linii przecinających się
w obrębie kratki.**

CZY ODDANY GŁOS JEST WAŻNY?

13

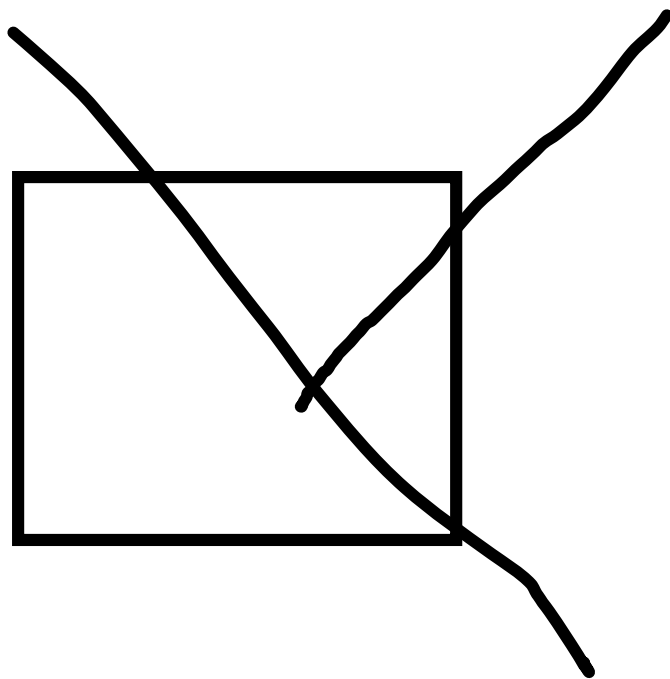
**GŁOS
WAŻNY**

**Co najmniej dwie linie przecinają
się w obrębie kratki.**

CZY ODDANY GŁOS JEST WAŻNY?

14

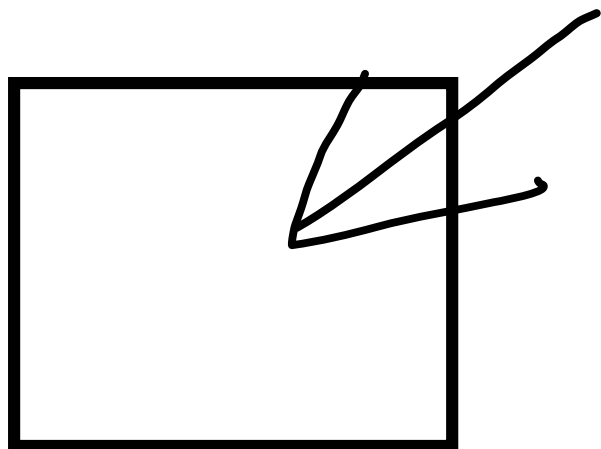
**GŁOS
WAŻNY**

Dwie linie przecinają się w obrębie kratki

CZY ODDANY GŁOS JEST WAŻNY?

15

**GŁOS
NIEWAŻNY**

**Brak linii przecinających się
w obrębie kratki.
Trzy linie są ze sobą styczne.**

CZY ODDANY GŁOS JEST WAŻNY?

16

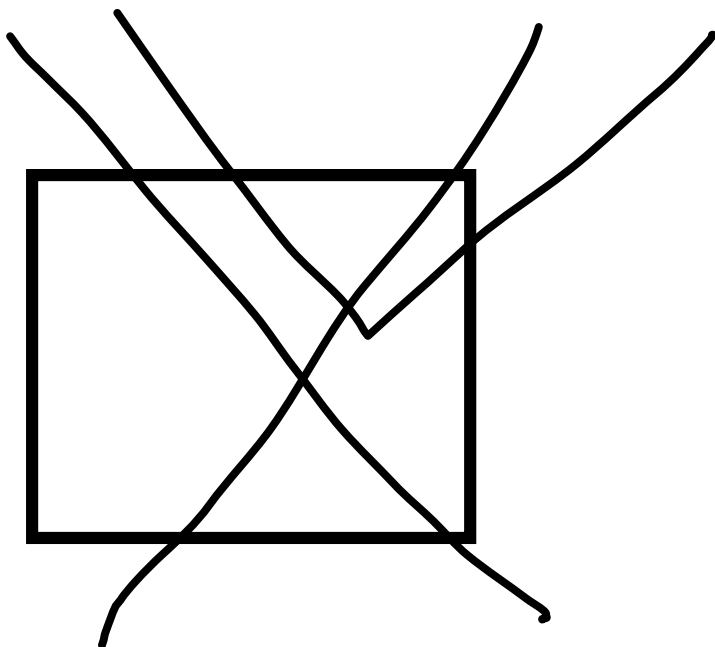
**GŁOS
WAŻNY**

**W obrębie kratki postawiono wiele linii
wzajemnie się przecinających.**

CZY ODDANY GŁOS JEST WAŻNY?

17

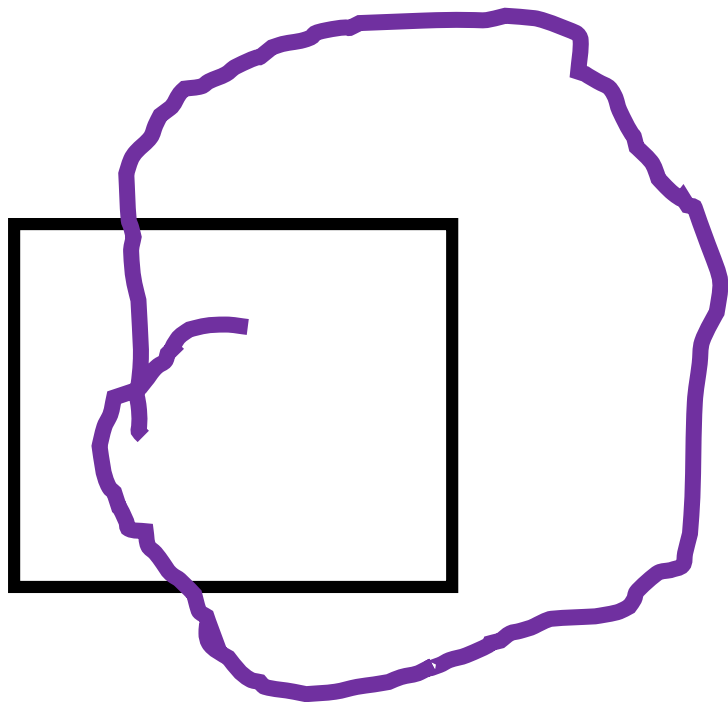
**GŁOS
WAŻNY**

**Co najmniej dwie linie przecinają się w obrębie
kratki**

CZY ODDANY GŁOS JEST WAŻNY?

18

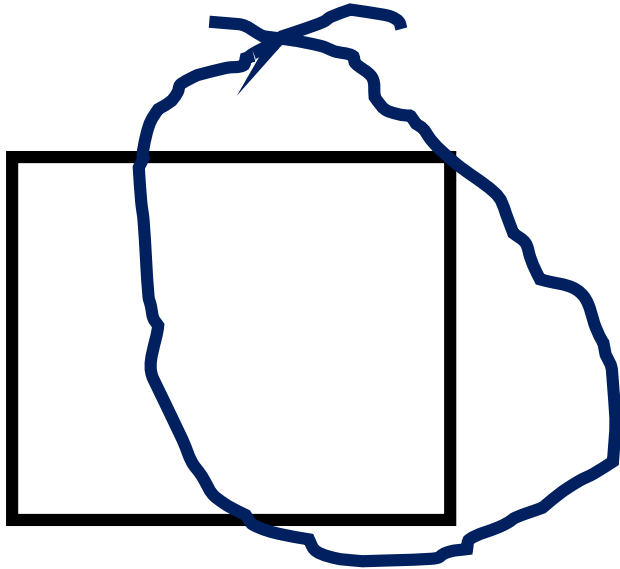
**GŁOS
WAŻNY**

**Dwie linie przecinają się
w obrębie kratki**

CZY ODDANY GŁOS JEST WAŻNY?

19

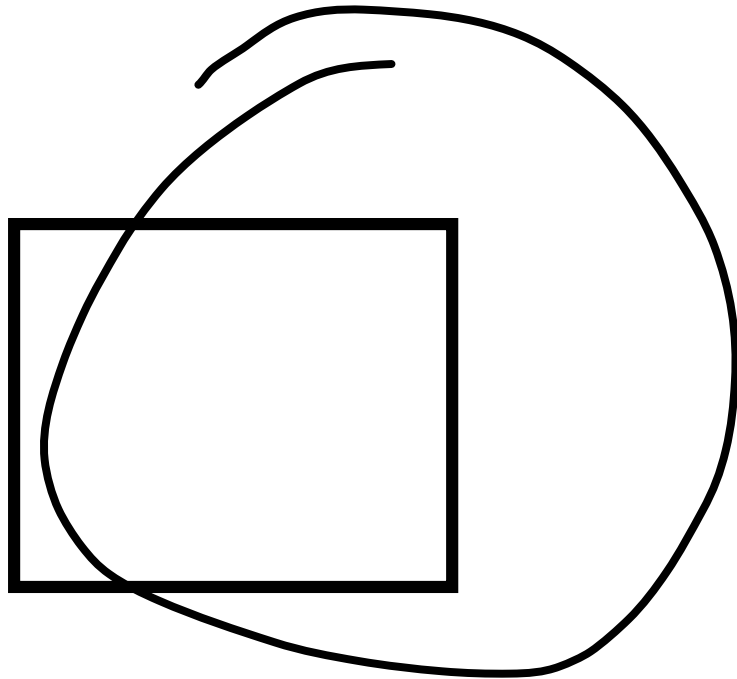
**GŁOS
NIEWAŻNY**

**Dwie linie nie przecinają się
w obrębie kratki**

CZY ODDANY GŁOS JEST WAŻNY?

20

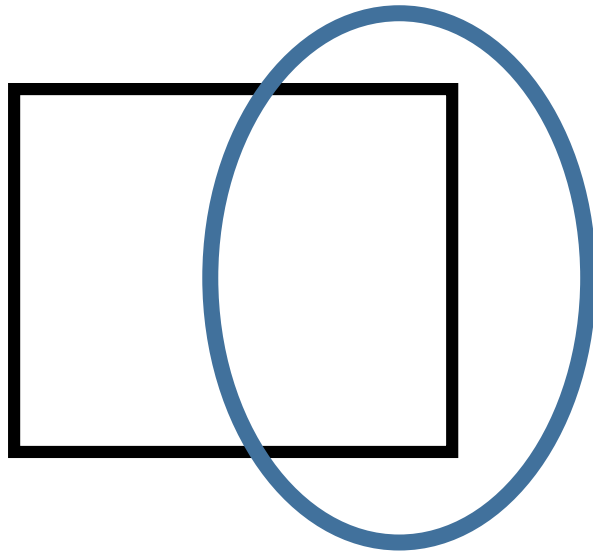
**GŁOS
NIEWAŻNY**

**Dwie linie nie przecinają się
w obrębie kratki**

CZY ODDANY GŁOS JEST WAŻNY?

21

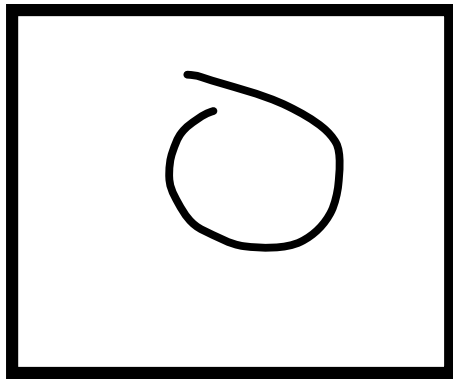
**GŁOS
NIEWAŻNY**

**Brak linii przecinających się
w obrębie kratki**

CZY ODDANY GŁOS JEST WAŻNY?

22

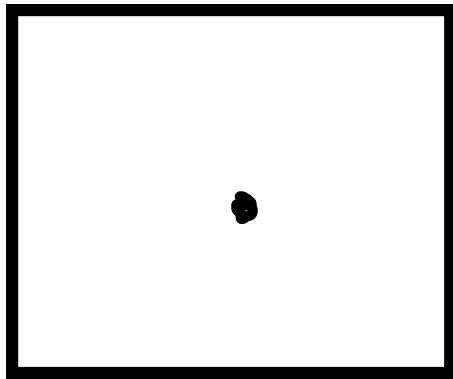
**GŁOS
NIEWAŻNY**

**Brak linii przecinających się
w obrębie kratki.**

CZY ODDANY GŁOS JEST WAŻNY?

23

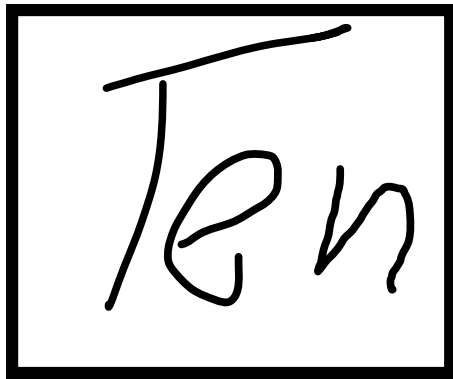
**GŁOS
NIEWAŻNY**

**Brak linii przecinających się
w obrębie kratki.**

CZY ODDANY GŁOS JEST WAŻNY?

24

**GŁOS
NIEWAŻNY**

**Brak linii przecinających się
w obrębie kratki.**

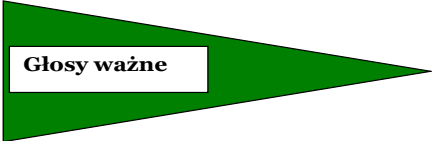
Wybory posłów do Parlamentu Europejskiego

25

Załącznik do uchwały Nr 8/2019
Państwowej Komisji Wyborczej
z dnia 27 lutego 2019 r.
(poz.237)

INFORMACJA O SPOSOBIE GŁOSOWANIA ORAZ WARUNKACH WAŻNOŚCI GŁOSU W WYBORACH DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Głosy ważne

- **głosować można tylko na jedną listę kandydatów**, stawiając znak „X” (co najmniej dwie linie przecinające się w obrębie kratki) w kratce z lewej strony obok nazwiska jednego kandydata z tej listy, przez co wskazuje się jego pierwszeństwo do uzyskania mandatu

Głosy nieważne

Przyczyną nieważności głosu jest:

- postawienie znaku „X” w kratkach obok nazwisk kandydatów umieszczonych na więcej niż jednej liście
- niepostawienie znaku „X” w żadnej kratce
- postawienie znaku „X” w kratce wyłącznie przy nazwisku kandydata z listy unieważnionej przez okręgową komisję wyborczą

**NIEWAŻNE SĄ KARTY DO GŁOSOWANIA INNE NIŻ URZĘDOWO USTALONE
LUB NIEOPATRZONE PIECZĘCIĄ OBWODOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

Wybory posłów do Parlamentu Europejskiego

27

Karta nie zawiera nazwisk
skreślonych kandydatów

GŁOS WAŻNY

- Wyborca postawił znak w obrębie kratki, w postaci co najmniej dwóch przecinających się linii, na jednej liście nr 2 przy nazwisku dwóch kandydatów poz. 02 i poz. 04.
- Głos taki traktuje się jako oddany na tego kandydata spośród tych, przy których postawiono znak „X”, którego nazwisko jest umieszczone wyżej na tej liście (tj. który ma niższy numer).
- Głos oddano na kandydata lista nr 2, poz. 02.

Druga wyborcza nr ...

KARTA DO GŁOSOWANIA
w wyborach do Parlamentu Europejskiego w dniu ...

LISTY KANDYDATÓW NA POSŁÓW DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Liście nr 1, 2, 3, 4, 5, 6

Informacja

1. Znajdź listę kandydatów, na którą chcesz zagłosować.
2. Postaw znak „X” w kratce przy nazwisku wybranego kandydata **wyłącznie na tej liście**.
3. Jeżeli postawisz znak „X” na więcej niż jednej liście kandydatów, Twój głos będzie nieważny.
4. Znak „X” to co najmniej dwie linie przecinające się wewnątrz kratki.

Wybory posłów do Parlamentu Europejskiego

28

Karta nie zawiera nazwisk
skreślonych kandydatów

GŁOS WAŻNY

- Wyborca postawił znak w obrębie kratki, w postaci co najmniej dwóch przecinających się linii, tylko przy nazwisku jednego kandydata.
- Znak postawiony przy nazwisku kandydata z listy nr 2, poz. 01 nie spełnia wymogów uznania za znak X.
- Głos oddano na kandydata lista nr 3, poz. 10.

Druga wylosowy nr ...

KARTA DO GŁOSOWANIA
w wyborach do Parlamentu Europejskiego w dniu ...

LISTY KANDYDATÓW NA POSŁÓW DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Liście nr	Liście nr	Liście nr
01	01	01
02	02	02
03	03	03
04	04	04
05	05	05
06	06	06
07	07	07
08	08	08
09	09	09
10	10	10
11	11	11
12	12	12
13	13	13
14	14	14
15	15	15

Informacja

1. Znajdź listę kandydatów, na którą chcesz zagłosować.
2. Postaw znak „X” w kratce przy nazwisku wybranego kandydata **wyłącznie na tej liście**.
3. Jeżeli postawisz znak „X” na więcej niż jednej liście kandydatów, Twój głos będzie nieważny.
4. Znak „X” to co najmniej dwie linie przecinające się wewnątrz kratki.

Wybory posłów do Parlamentu Europejskiego

29

Karta nie zawiera nazwisk
skreślonych kandydatów

GŁOS WAŻNY

- Wyborca postawił znak w obrębie kratki, w postaci co najmniej dwóch przecinających się linii, tylko przy nazwisku jednego kandydata.
- Znak postawiony przy nazwisku kandydata z listy nr 3, poz. 09 nie spełnia wymogów uznania za znak X.
- Głos oddano na kandydata lista nr 2, poz. 02.

Drugi wyborczy nr ...

KARTA DO GŁOSOWANIA
w wyborach do Parlamentu Europejskiego w dniu ... r.

LISTY KANDYDATÓW NA POSŁÓW DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Liście nr...	Liście nr...	Liście nr...
1	2	3
01	01	01
02	02	02
03	03	03
04	04	04
05	05	05
06	06	06
07	07	07
08	08	08
09	09	09
10	10	10
11	11	11
12	12	12
13	13	13
14	14	14
15	15	15

Informacja

1. Znajdź listę kandydatów, na którą chcesz zagłosować.
2. Postaw znak „X” w kratce przy nazwisku wybranego kandydata **wyłącznie na tej liście.**
3. Jeżeli postawisz znak „X” na więcej niż jednej liście kandydatów, Twój głos będzie nieważny.
4. Znak „X” to co najmniej dwie linie przecinające się wewnątrz kratki.

Wybory posłów do Parlamentu Europejskiego

30

Karta zawiera nazwisko
skreślonego kandydata po
wydruku kart do głosowania

GŁOS WAŻNY

- Wyborca postawił znak w obrębie kratki, w postaci co najmniej dwóch przecinających się linii, wyłącznie przy nazwisku skreślonego kandydata z listy nr 4, poz. 02.
- Głos taki traktuje się jako oddany na listę bez wskazania pierwszeństwa do uzyskania mandatu.

Drugi wyborczy nr ...

KARTA DO GŁOSOWANIA
w wyborach do Parlamentu Europejskiego w dniu ... 1.

LISTY KANDYDATÓW NA POSŁÓW DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Lista nr 1
(Nazwa listy nr 1 i nazwiska kandydatów)

Lista nr 2
(Nazwa listy nr 2 i nazwiska kandydatów)

Lista nr 3
(Nazwa listy nr 3 i nazwiska kandydatów)

Lista nr 4
(Nazwa listy nr 4 i nazwiska kandydatów)

Lista nr 5
(Nazwa listy nr 5 i nazwiska kandydatów)

Lista nr 6
(Nazwa listy nr 6 i nazwiska kandydatów)

6,0 mm

90,3 mm

6,7 mm

80 mm

80 mm

77,3 mm

X Kandydat skreślony

Informacja

1. Znajdź listę kandydatów, na którą chcesz zagłosować.
2. Postaw znak „X” w kratce przy nazwisku wybranego kandydata wyłącznie na tej liście.
3. Jeżeli postawisz znak „X” na więcej niż jednej liście kandydatów, Twój głos będzie nieważny.
4. Znak „X” to co najmniej dwie linie przecinające się wewnątrz kratki.

Wybory posłów do Parlamentu Europejskiego

33

Karta zawiera unieważnioną listę nr 6 - po wydruku kart

GŁOS WAŻNY

- Wyborca postawił znak w obrębie kratki, w postaci co najmniej dwóch przecinających się linii, przy nazwisku kandydata z unieważnionej listy i przy nazwisku kandydata z innej (ale tylko jednej) listy.
- Głos taki traktuje się jako oddany na kandydata z listy, której rejestracja nie została unieważniona, lista nr 3 poz. 09.

Wybory posłów do Parlamentu Europejskiego

34

Karta nie zawiera nazwisk
skreślonych kandydatów

GŁOS NIEWAŻNY

- Wyborca postawił znak w obrębie kratki, w postaci co najmniej dwóch przecinających się linii, przy nazwiskach większej liczby kandydatów z różnych list.
- Wyborca postawił znak „X” przy nazwiskach kandydatów:
 - 1/ z listy nr 3, poz. 09;
 - 2/ z listy nr 5, poz. 05;
 - 3/ z listy nr 6, poz. 08.

Drugi wyborczy nr ...

KARTA DO GŁOSOWANIA
w wyborach do Parlamentu Europejskiego w dniu ...

LISTY KANDYDATÓW NA POSŁÓW DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Liście nr 1	Liście nr 2	Liście nr 3
01	01	01
02	02	02
03	03	03
04	04	04
05	05	05
06	06	06
07	07	07
08	08	08
09	09	09
10	10	10
11	11	11
12	12	12
13	13	13
14	14	14
15	15	15
16	16	16
17	17	17
18	18	18
19	19	19

Liście nr 4

Liście nr 4	Liście nr 5	Liście nr 6
01	01	01
02	02	02
03	03	03
04	04	04
05	05	05
06	06	06
07	07	07
08	08	08
09	09	09
10	10	10
11	11	11
12	12	12
13	13	13
14	14	14
15	15	15
16	16	16
17	17	17
18	18	18
19	19	19

Informacja

- Znajdź listę kandydatów, na którą chcesz zagłosować.
- Postaw znak „X” w kratce przy nazwisku wybranego kandydata **wyłącznie na tej liście**.
- Jeżeli postawisz znak „X” na więcej niż jednej liście kandydatów, Twój głos będzie nieważny.
- Znak „X” to co najmniej dwie linie przecinające się wewnątrz kratki.

Wybory posłów do Parlamentu Europejskiego

37

GŁOS NIEWAŻNY

- Wyborca nie postawił znaku „X” przy nazwisku żadnego kandydata.
- Znak postawiony przy nazwisku kandydata z listy nr 6, poz. 05 nie spełnia wymogów uznania za znak „X”.

Drugi wyborczy nr ...

KARTA DO GŁOSOWANIA
w wyborach do Parlamentu Europejskiego w dniu 2014 r.

LISTY KANDYDATÓW NA POSŁÓW DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Liście nr 1, 2, 3		
Liście nr 1	Liście nr 2	Liście nr 3
01	01	01
02	02	02
03	03	03
04	04	04
05	05	05
06	06	06
07	07	07
08	08	08
09	09	09
10	10	10
11	11	11
12	12	12
13	13	13
14	14	14
15	15	15
16	16	16
17	17	17
18	18	18
19	19	19

Liście nr 4, 5, 6		
Liście nr 4	Liście nr 5	Liście nr 6
01	01	01
02	02	02
03	03	03
04	04	04
05	05	05
06	06	06
07	07	07
08	08	08
09	09	09
10	10	10
11	11	11
12	12	12
13	13	13
14	14	14
15	15	15
16	16	16
17	17	17
18	18	18
19	19	19

Informacja

- Znajdź listę kandydatów, na którą chcesz zagłosować.
- Postaw znak „X” w kratce przy nazwisku wybranego kandydata **wyłącznie na tej liście.**
- Jeżeli postawisz znak „X” na więcej niż jednej liście kandydatów, Twój głos będzie nieważny.
- Znak „X” to co najmniej dwie linie przecinające się wewnątrz kratki.

Wybory posłów do Parlamentu Europejskiego

38

Karta zawiera unieważnioną listę po wydruku kart

GŁOS NIEWAŻNY

Wyborca postawił znak „X”

wyłącznie przy nazwisku kandydata

z listy, której rejestrację

unieważniono.

Drugi wybory nr ...

KARTA DO GŁOSOWANIA
w wyborach do Parlamentu Europejskiego w dniu ...

LISTY KANDYDATÓW NA POSŁÓW DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Lista nr 1 Lista nr 2 Lista nr 3
(Zarejestrowano ...) *(Zarejestrowano ...)* *(Zarejestrowano ...)*

Unieważniona lista

Lista nr 4 Lista nr 5 Lista nr 6
(Zarejestrowano ...) *(Zarejestrowano ...)* *(Zarejestrowano ...)*

Informacja

1. Znajdź listę kandydatów, na którą chcesz zagłosować.
2. Postaw znak „X” w kratce przy nazwisku wybranego kandydata wyłącznie na tej liście.
3. Jeżeli postawisz znak „X” na więcej niż jednej liście kandydatów, Twój głos będzie nieważny.
4. Znak „X” to co najmniej dwie linie przedzające się wewnątrz kratki.

DEFINICJA ZNAKU „X”

39

Art. 5 ust. 12 Kodeksu wyborczego

Ilekroć w kodeksie jest mowa o:

znaku „X”

– rozumie się przez to co najmniej dwie linie, które przecinają się w obrębie kratki.

DEFINICJA ZNAKU „X”

40

Do stwierdzenia, czy głos oddany na karcie do głosowania jest głosem ważnym, czy też głosem nieważnym, uprawniona jest tylko **obwodowa komisja wyborcza.**

Nie ma możliwości występowania z pytaniami w tym zakresie do innych podmiotów, w tym do okręgowej komisji wyborczej, rejonowej komisji wyborczej, urzędnika wyborczego, czy delegatury KBW.

**Dziękujemy Państwu
za uwagę**

